

12.4.1. Din Meselelerin Çözümlerinde Temel İlke Ve Yöntemler Özet

Gelişen ve değişen dünyada birçok sahada, geçmişte karşılaşılmayan ve hükmüne Kur'an ve sünnette doğrudan rastlanamayan birtakım meseleler ortaya çıkmaktadır. Bu meselelerin çözülmesi, Müslümanların dinlerine uygun yaşayabilmeleri için büyük önem taşımaktadır ve bu çözümler içtihat yoluyla sağlanmaktadır.

İctihad: Kur'an, sünnet ve icma ile hükmü açıkça ortaya konulmamış, dinî bir meselenin hükmüne ulaşmak için müctehidin elinden gelen çabayı sarf etmesidir. Müctehid: Kur'an ve sünnet gibi delillerden dinî hükümler ortaya koyabilme bilgi ve becerisine sahip olan yani "ictihad" edebilen kişi. Dinî hükümlerin başlıca kaynakları Kur'an ve sünnettir. Bir müctehid dini bir meseleyi çözüme kavuşturmaya çalışırken öncelikle Kur'an'a bakar. Cevabı orada bulursa onunla amel eder. Aradığı hükmün cevabı Kur'an'da yeteri kadar açık değilse o zaman sünnete bakar. Her iki kaynakta da konuyla ilgili hüküm bulamazsa icmaya başvurur. İcma müctehidlerin bir meselenin dinî hükmü üzerinde görüş birliğine varmalarıdır.

İslam dinine göre insanın dünya ve ahiret mutluluğu için koruması gereken beş esas vardır. Bunlara zarûrât-ı diniyye denir. Müctehidin vereceği fetva bunlara uygun olmalıdır.

Dinin korunması tebliğle, dinin emirlerini yaşamakla, öğrenmek ve öğretmekle olur.

Hayatın korunması sadece başkalarının canını değil kişinin kendisine emanet olarak verilen bedenini de koruması demektir

Aklın korunması akli zayıflatan ve işlevsiz hale getiren zararlı alışkanlıklardan uzak durmaktır.

Neslin korunması meşru yollarla insan neslinin devamının sağlanmasıdır.

Malın korunması: İslam, başkasının malına yönelik saldırıları ve haksız yollardan kazanç elde etmeyi yasaklamıştır.

Dinî emir ve yasaklara muhatap olan kişinin söz, fiil ve davranışlarına Ef'âl-i Mükellefin denir:

Farz: Yapılması kesin olarak gerekli davranışlardır. Yapılırsa sevap, yapılmazsa günah, inkârı ise küfre sebep olur. Vacip: Farz seviyesinde olmayan fakat sünnetten daha kuvvetli olan dinî hükümler.

Sünnet: Hz. Peygamber'in sözleri, davranışları ve sahabelerinin yapmış olduğu olumlu davranışları onaylaması. Mübah: Mükellefin yapıp yapmaktan özgür bırakıldığı davranışlardır. (Caiz) Mekruh: Yapılması dinen hoş karşılanmayan fakat kesin ve açık delillerle de yasaklanmayan davranışlardır. **Haram:** Dinen sorumluluk çağında ulaşmış olan herkese, Allah'ın yapılmasını kesin olarak yasakladığı söz ve davranış.

Günümüzde ortaya çıkan meselelerin çözümünde;

- ☑ Neslin korunması ve Allah'ın koyduğu dengeyi korumak ana gayedir.
- ☑ Çözüm önerileri fitratı (yaratılıştaki var olan dengeyi) bozmamalıdır.
- ☑ Temel ahlaki değerleri ihlal etmemelidir.
- ☑ İnsan onur ve haysiyetini zedelememelidir.
- ☑ Güncel meselelerin dinî hükmünü açıklamak durumunda olan İslam bilginlerinin her konuda yeterli bilgi sahibi olamayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.
- ☑ Bireysel fetvalardan ziyade farklı uzmanlık alanlarına sahip âlimlerin kararlarını merkeze almak gerekmektedir.

YENİ NESİL EFSANEM SERİSİ

YENİ NESİL AKILLI DEFTERLERİMİZ

